

“Per ser forts, hem d’aspirar a l’Euroregió”

Anna Terrón (Barcelona, 1962), eurodiputada socialista des de fa deu anys, canvia de feina per ser la nova secretària general del Patronat Català ProEuropa. En el segon dia al càrrec atén EL TEMPS per explicar com veu l’encaix català a la UE, la importància de l’Euroregió i la necessitat d’estar preparats per als esdeveniments. El Patronat, segons Terrón, ho estarà, més governamental que mai i canviant el que faci falta.

En què s’ha de notar el govern tripartit en el Patronat Català Pro-Europa?

—El patronat ha tingut una experiència pionera, molt positiva, d’haver sabut compaginar societat civil i acció de govern. Però ara hem quedat una mica a la cua d’altres regions espanyoles i europees. En aquest moment, tenint en compte que la política europea ja no és un objectiu de política exterior sinó de política interna, és important que reforcem la part del govern del Patronat i que, per tant, tinguem una Delegació del Govern a Brussel·les no només *de facto* sinó especialment *de iure*. Tot això, salvant aquesta presència de la societat civil.

—És a dir, el Patronat és més aviat una ambaixada catalana a Europa que no pas una ambaixada europea a Catalunya?

—Les dues coses, però sobretot més formalment. Hi ha una sentència del Tribunal Constitucional a Espanya a petició del Govern basc que diu que les regions tenen tot el dret a ser presents a Brussel·les i a fer-ho formalment, per tant, nosaltres volem exercir aquest dret.

—Aquesta tasca és més urgent ara amb l’ampliació?

—L’ampliació canviarà les relacions de poder a Europa. La Constitució ho preveu i la Constitució s’haurà d’aprovar. La comissió i el Consell europeu seran una altra cosa. L’ampliació no vol dir només molts més països sinó també més països petits. Per tant, serà difícil que el que ara entenem com a sistema de consolidament d’Europa es mantingui. En aquest marc, ser-hi presents des del principi, saber què volem i dir-hi la nostra és molt important, molt.

—No li hem donat prou importància fins ara?

—La gent que hi treballa sí que té molt clara aquesta importància. Segurament, els pagesos de Catalunya saben més d’Europa que jo. Ara, crec que encara hem de fer molta feina en l’àmbit de la política per convèncer tothom que estem immersos a aquest àmbit de pertinença que és la UE.

—També hem de convèncer Europa que nosaltres també som europeus?

—No hi ha dubte que les relacions entre les regions i la comissió cada vegada són més i més fortes formalment i informalment. Ara bé, com que encara hi ha una institució molt important —que és el Consell europeu, que representa els estats que governen i legislen Europa—, aquí hem de fer un esforç cap al nostre estat. És a dir, si Espanya va a Europa convençuda que és un estat plural, com fan els belgues, com fan els austríacs, com fan els alemanys, Europa haurà de contestar la pregunta de si som europeus. Hi ha d’haver un grau d’exigència molt fort al nostre estat, que fins ara no s’ha tingut.

—La política europea d’Aznar, però, és més aviat estatista, aferrant-se als acords de Niça.

—En el tractat de Niça, Aznar va fer una cosa que no s’explica gaire: va vendre 14 escons espanyols del Parlament europeu a canvi de més vots en el Consell europeu, sabent que també perdria un comissari. Això demostra la importància que dóna al Parlament i la importància que dóna al Consell. El que va passar, però, és que després de perdre els 14 escons, també li van intentar rebaixar els vots al Consell, i finalment la solució per a Espanya ha estat desastrosa.

XORDI PUY

Anna Terrón vol que, en aquesta nova etapa, el Patronat Català ProEuropa tingui un paper més de representació del Govern català a la UE.

—Aquests 14 escons, els perd tot l'estat, ja que som circumscripció única?

—Sí, jo sempre hi he estat en contra i hem demanat que hi hagués circumscripcions electorals europees. Però, de moment, les institucions comunitàries encara no tenen competències en aquest sentit i és cada estat qui decideix com fa les eleccions. En el futur això s'ha de canviar, perquè no té sentit, i de fet ja està en l'agenda europea. S'hauria de tendir cap a una llei electoral europea. Mentrestant, al nostre país sí que podríem dibuixar un mapa electoral més petit, tot i que tampoc no tenim tants diputats perquè cada comunitat autònoma tingui la seva representació.

—I amb el català, què hem de fer?

—El mateix que deia de les competències regionals. Hi ha una manera ràpida i directa que el català sigui una llengua europea, i és que el Govern espanyol digui que és un estat plurilingüístic. És la via que hem de treballar, encara que sigui a llarg termini.

—Per què no s'ha fet fins ara?

—A l'estat no hi ha hagut aquesta petició tan directa. Ara, avui per avui, la cooficialitat del català no ens la poden donar les institucions europees, sinó la petició d'Espanya davant les institucions europees. Dit això, seguirà sent prioritat per aquest Patronat la defensa i la promoció de la llengua catalana.

—Vostè creu que el català a Europa hauria de ser oficial?

—A Europa no hi ha llengües oficials, hi ha llengües de treball, les llengües dels estats. Jo crec que el català hauria de ser present en el treball de les institucions comunitàries, com les altres llengües europees. En aquest moment, el català pateix un greuge comparatiu més gran que abans de l'ampliació. El maltès, l'estonià i el letó, per exemple, que el parlen 800.000 persones, ja tenen cabines de traducció al Parlament. Que una llengua de 8 o 10 milions de parlants no hi sigui present és una mica fort, no? El més important és que el català és una llengua oficial en un territori de la Unió i que, per tant, sigui llengua oficial d'aquesta.

—Què hem de fer perquè l'estat espanyol arribi a dir això?

—Haurem d'utilitzar com sempre hem fet a totes les vies possibles. Haurem d'utilitzar el poder de persuasió a les forces polítiques estatals, a les institucions estatals i haurem d'utilitzar també, i no estic disposada a renunciar-hi, la persuasió envers les institucions europees. Tant de bo poguéssim fer una petició de totes les terres de parla catalana i de totes les forces polítiques d'aquestes terres. En l'opció complexa de l'ampliació hi cap perfectament el català.

—A Catalunya hi ha hagut tradicionalment un sentiment molt europeista. Creu que fets com el de veure el maltès reconegut a la UE i no el català pot afectar aquest sentiment europeista?

—Sí, sens dubte. Catalunya sempre ha sabut que el seu objectiu era Europa, sap que la seva activitat econòmica es basa en la pertinença a Europa, i que no volem ser solament una regió de 6 milions d'habitants d'aquesta Europa sinó constituir-nos en plena

euroregió. En aquest sentit, hi ha propostes interessants de la UE en els darrers dies sobre la reforma dels fons estructurals que ens poden ajudar. Per tant, tenim moltes raons per ser europeistes. Tensar fortament com ha fet Aznar per una Europa on només tenen presència els estats és un error, perquè anirà en contra de la pressió dels catalans i de moltíssima gent com els catalans que esperem veure a Europa alguna cosa més que la suma estricta de la representació dels seus estats.

—Sobre els fons estructurals, les reformes presentades fa poc són positives per als projectes interregionals, i una de les prioritats del tripartit és precisament l'Euroregió de l'Eix Mediterrani.

—Efectivament, nosaltres, per ser forts, hem d'aspirar a aquesta regió amb el doble de ciutadans dels que té Catalunya, és la nostra àrea d'activitat econòmica. Ho hem de fer amb els territoris que vulguin, no és cap imposició, és una idea de desenvolupament de progrés i d'acostament a les dimensions necessàries per competir dins Europa, i des d'Europa, dins del món. Al sud de França en són entusiastes, saben que aquesta Euroregió té una capital forta que és Barcelona, però que també en té més, i per a ells és una manera de ser menys perifèrics del que ho són en relació amb el seu estat. A més, aquest tipus de projectes estan en el cor de la idea d'Europa: les fronteres, que són sempre artificials, creen una aturada de l'activitat de les relacions, que fan que no s'utilitzin les potencialitats d'aquestes euroregions. L'euro també ajuda al fet que això deixi de ser així.

—Avancem cap a la pèrdua de força dels estats a la UE en benefici de múltiples actors?

—Això és indubtable. Avui dia les deslocalitzacions no són un problema català, són un problema per a tots els estats de la UE, que a més no poden ni tenen la capacitat de ser interlocutors d'uns agents econòmics globals que prenen decisions en termes globals. Els estats encara prenen decisions estratègiques sobre un territori que no és el de cap dels agents econòmics. Europa és, per tant, una manera de recuperar també control polític, capacitat de go-

vern i capacitat d'organització. Però requereix velocitat pels estats i crec que ens trobarem amb reaccions basades en la por de marxa enrere pel que fa a les institucions europees. Hi haurem de fer front, per evitar-les.

—I els partits veuen aquesta necessitat. És a dir, en l'època que vostè ha estat eurodiputada, el PSC i el PSOE han fet prou cas del que es feia des de Brussel·les i des d'Estrasburg?

—Tota la classe política nacional està massa poc en connexió amb el que passa a Brussel·les, i això és transversal i afecta tots els partits.

“L'oficialitat del català a la UE no ens la poden donar les institucions europees, sinó la petició d'Espanya davant d'aquestes institucions”

—L'anterior president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, va arribar a uns acords a través del Patronat amb el president del Govern balear, Francesc Antich, per promocionar a les institucions europees les polítiques culturals i lingüístiques comunes. Això es mantindrà, d'alguna manera?

—Hi ha l'Institut Ramon Llull. Tant de bo es pugui seguir fent això, crec que és la voluntat d'aquest Govern.

—Al maig hi ha l'ampliació de la UE, com l'hem d'afrontar?

—L'ampliació a l'Est ens hauria de deixar de preocupar, hauríem de ser capaços ara mateix de posar-nos a treballar amb la hipòtesi de l'entrada de Romania i Bulgària, i amb la hipòtesi encara futura de Turquia.

—Per què?

—A nivell d'institucions europees, aquesta ampliació ja està feta, les perspectives financeres del 2007 ja hi són. En termes polítics nacionals, dir que les perspectives financeres del 2007 en endavant estan vistes és arriscar-se a un somriure de l'interlocutor, però és així. Ens hem d'acostumar també a aquests terminis europeus i als processos de decisió, i el periodisme polític nacional no està preparat per a aquests tipus de processos. Això també allunya les decisions polítiques europees de la gent, per això crec que haurem de crear una opinió pública europea.

—I no creu que ara ja està una mica creada, amb les mobilitzacions contra la guerra i alterglobalitzadores?

—Una mica, sí. A mi una vegada un estudiant de la Pompeu Fabra em va dir: “Jo m'he mobilitzat amb tots els altres estudiants d'Europa contra la guerra.” És una decisió que va prendre el senyor Bush i que ara la UE haurà de decidir què fa en el futur, perquè hi ha hagut estats de la Unió que s'hi han sumat i altres que no, però hi haurà d'haver una posició comuna en relació, si més no, amb la postguerra. Aquest estudiant em preguntava a qui hauria de votar per influir en aquesta decisió. Fins i tot aquí haurem de votar per influir en una decisió que es pren en l'àmbit europeu. Per a l'estat, això cada vegada haurà de ser més clar i més transparent. Hi haurà una demanda d'una opinió pública europea que ja s'està creant.

—Després de Romania, Bulgària i Turquia, i els Balcans, on s'acaba Europa?

—Europa és una geografia i un concepte. Europa com a concepte, com a espai d'estat de dret, de respecte als drets humans, de democràcia, tant de bo no s'acabi. Ara, Europa té uns límits geogràfics, i crec que té raó la Comissió quan assenyala que Europa no pot créixer infinitament. Haurem d'establir relacions de veïnatge, però que no poden ser il·limitadament aspiracions d'entrar a Europa. Els dos dossiers que tenim davant són Balcans i Turquia, i a partir d'aquí hem de fer un altre plantejament.

Oriol Cortacans